

информационно-коммуникационные технологии, био- и нанотехнологии, фармацевтика и медицинское оборудование) [7].

В ближайшие годы планируется применять такие основные формы господдержки приоритетных проектов: государственные гарантии; удешевление кредитов; прямое бюджетное финансирование и пр. Ставка делается на энергонезависимость и машиностроение.

Таким образом, по ключевым позициям украинское понимание модернизации совпадает с российским: стимулировать модернизацию экономики через приоритетные и высокотехнологичные отрасли, используя накопления в базовых и сырьевых отраслях промышленности и партнерство государства и крупного капитала. Очевидно, что эффективнее всего эту задачу можно выполнить, опираясь на восстановление взаимодополняющих производств Украины и членов Таможенного Союза, что возможно лишь в результате присоединения нашей страны к Таможенному Союзу [7].

Выводы. Таким образом, учитывая, что машиностроительная промышленность остается одной из наиболее чувствительных к конъюнктурным колебаниям, следует принимать во внимание ее влияние на общее социально-экономическое развитие и национальную безопасность страны в средне- и долгосрочной перспективе. Именно поэтому машиностроительная отрасль является важным показателем развития национальной экономики, являясь показателем эффективности всех отраслей народного хозяйства, а значит и промышленного производственного потенциала страны.

Для повышения конкурентоспособности машиностроительной отрасли следует повысить эффективность ее инновационного развития, для этого можно рекомендовать внедрение мероприятий, способствующих разработке новых технологических процессов производства продукции, ориентация на потребности внешнего рынка и возможности вхождения в мировой рынок, повышение качества выпускаемой продукции за счет выпуска ресурсосберегающих и природоохраняющих видов техники. Достижение положительных результатов возможно за счет увеличения объемов производства в таких приоритетных отраслях как ракетно-космическая, самолетостроительная, судостроительная, информационные и телекоммуникационные системы, а также приборостроение. С целью достижения значительных результатов необходимо также ускорить структурную перестройку машиностроительного комплекса на основе увеличения удельного веса вышеперечисленных отраслей.

Литература

1. Науково-технологічний та інноваційний процес в Україні: тенденції в кризових ситуаціях / Федулова Л. // Економіст. - 2011. - №1. - с. 24-27.
2. Конкурентоспособность как фактор инвестиционной привлекательности видов экономической деятельности/ Мацибора Т. // Економіка України. - 2011. - № 9. - С. 38-42.
3. Синькевич Н.И. Роль машинобудівного комплексу в економічному розвитку країни / Синькевич Н.І.,
4. Мазуренок О.Р. // Актуальні проблеми економіки. – 2011. - №8(122). – с. 148-156.
5. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Стат. зб./Держкомстат. – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держкомстату України», 2011.
6. Бельтюков Е. Становлення системи управління знаннями як пріоритет інноваційного розвитку підприємств / Бельтюков Е., Черкасова Т. // Економіст. - 2010. - №10. – с. 52-55.
7. Информационные данные развития отраслей // Государственный комитет статистики Украины // [Электронный ресурс] Режим доступа к ресурсу: www.ukrstat.gov.ua
8. Пироженок В. ЕС или ТС? / Ежедельник 2000 // [Электронный ресурс] Режим доступа к ресурсу: <http://2000.net.ua/2000/derzhava/realii/74088>
9. Соціально-економічний лад реформованої України: основні необхідні інновації / О. Гош // Економіка України. - 2011. - № 3. - С. 78-88.

УДК 339.7 (075.8)

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН УКРАЇНА ТА КНР

К.В. Клочков, Л.С. Михальська

Резюме. У роботі розглядається співробітництво України та КНР у фінансово – економічному аспекті. Був зроблений аналіз проблем співробітництва, напрямки та фактори економічної діяльності країн. Визначили пріоритетні фінансові сфери співробітництво України та КНР.

Ключові слова: Україна, КНР, фінансово – економічні відносини.

Сучасний етап розвитку світового господарства характеризується посиленням процесів активізації міжнародної економічної та фінансової діяльності всіх суб'єктів та виробничих факторів незалежно від їх фізичного походження. Розвинуті країни, як правило, диктують умови гри, а країни, що розвиваються, у міжнародному співробітництві часто зорієнтовані на отримання капіталу та технологій, що необхідно для стрімкого розвитку національної економіки та

фінансової системи. Тому, слід зазначити, що відносини як конкуренції, так і співробітництва між країнами зорієнтовані на розподіл ресурсів. Саме їх обмеженість викликає необхідність дослідження питань підвищення ефективності економічного співробітництва. Ця проблема сьогодні є актуальною для всіх країн світового співтовариства, зокрема для країн, що розвиваються, в тому числі для України та Китаю.

Китаю притаманний більш високий рівень показників розвитку фінансової системи та економічної інтеграції. Протягом останніх тридцяти років проведення реформ та політики відкритості, практика розвитку міжнародних економічних відносин принесла Китаю не лише величезний капітал, передові технології та сучасний менеджмент у різних сферах, а й великий досвід у розвитку міжнародного співробітництва в цілому.

В умовах глобалізації фінансів порівняльними перевагами України є володіння багатими природними ресурсами, поєднання відносно низької ціни та високої якості людських ресурсів, значний науково-дослідний потенціал. Проте, в умовах досить високого ступеню зовнішньоекономічної відкритості і практичної відсутності обмежень з боку держави відбувається масштабний вивіз за кордон фінансових, природних, людських та науково-технічних ресурсів. Така реалізація наявного потенціалу уповільнює розвиток України знижує її конкурентоспроможність.

Сучасний стан розвитку китайсько-українських відносин дозволяє розглядати обидві країни в якості важливих стратегічних партнерів. Проте розвиток фінансово-економічного співробітництва між двома державами вимагає пошуку нових форм, методів, інструментів, напрямів його оптимального здійснення. Це зумовлює актуальність дослідження.

Дослідженню проблем розвитку міжнародних фінансового та економічного співробітництва в різних сферах присвячені праці таких видатних українських науковців, як В. Андрійчук, О. Білорус, В. Будкін, І. Бураковський, О. Власюк, А. Войчак, А. Гальчинський, В. Гейц, М. Дудченко, О. Канищенко, А. Кредисов, Д. Лук'яненко, Ю. Макогон, В. Рокоч, В. Новицький, С. Панченко, Ю. Пахомов, А. Поручник, А. Румянцев, Е. Савельєва, А. Філіпенко, Т. Циганкова, О. Шнирков.

Мета дослідження полягає в аналізі проблем та перспектив фінансово-економічних відносин між Китаєм та Україною.

Поставлена мета потребує виконання наступних завдань:

- дослідити теоретичні основи здійснення міжнародного фінансово-економічного співробітництва;
- проаналізувати фінансові відносини між Україною та КНР;
- провести порівняльний аналіз факторів ринкового середовища України і КНР для визначення їх сильних та слабких сторін у формуванні конкурентних позицій на світовому ринку;
- обґрунтувати необхідні заходи щодо розвитку пріоритетних напрямів економічного співробітництва між Україною та КНР;
- визначити основні стратегії розвитку пріоритетних напрямів економічного співробітництва між двома країнами.

Об'єктом дослідження виступає система економічних та фінансових відносин між Україною та КНР, що виникають в процесі співробітництва.

Предметом дослідження є теоретичні, методологічні та практичні рекомендації щодо визначення пріоритетних напрямів взаємного економічного співробітництва держав світового співтовариства.

Методологічною основою дослідження є положення теорії фінансово-економічних відносин, що дозволяють розкрити теоретичні основи здійснення міжнародного фінансово-економічного співробітництва, здійснити аналіз сучасних пріоритетів розвитку світогосподарських зв'язків.

На сучасному етапі розвитку світової спільноти економічне співробітництво стає основою подальшого прогресу окремих держав та їх економік. Економічна сутність світового господарства полягає в поєднанні економічних відносин, що діють на національному й інтернаціональному рівнях, така сукупність економічних відносин є системним утворенням, що має дві складові, до яких належать, по-перше, економічні відносини, що складаються між суб'єктами господарської діяльності в межах кожної окремої країни світу, по-друге, економічні відносини, які складаються між державами або їх представниками.

Міжнародне фінансово-економічне співробітництво слід розглядати як систему взаємовідносин держав світу, що ґрунтується на взаємній вигоді, здійснюється у пріоритетних сферах розвитку окремої країни та має на меті оптимізацію та удосконалення зовнішніх відносин між основними стратегічними партнерами на світовому ринку.

Фінансове співробітництво демонструє механізм здійснення міжнародних відносин у певному напрямі розвитку економічної діяльності на двосторонній або багатосторонній основі.

Двостороння фінансова взаємодія країн реалізується у таких основних формах:

- а) експортно-імпортна діяльність;
- б) спільна підприємницька діяльність;
- в) пряме інвестування;
- г) коопераційні відносини;
- д) валютно-фінансові та кредитні відносини.

При проведенні аналізу пріоритетних напрямів економічного співробітництва між Україною та КНР, що є об'єктом дослідження, доцільно зосередити увагу на таких формах взаємодії, як експорт, спільна підприємницька діяльність, пряме інвестування. Причини цього слід вбачати в пріоритетності саме цих форм для розвитку

ефективного співробітництва між країнами світу, зокрема Україною та КНР, їх важливого значення для розвитку глобального ринку. Ефективний розвиток зовнішньоекономічних зв'язків у багатьох країнах базується на пріоритеті експорту та фінансової діяльності. Умови та результати експортної діяльності країни значною мірою визначають характер її участі в системі міжнародної торгівлі та інших формах співробітництва. Адже експортний потенціал не тільки визначає можливості держави в цілому та окремих суб'єктів господарювання закуповувати товари по імпорту, а й прямо чи опосередковано впливає на фінансову діяльність.

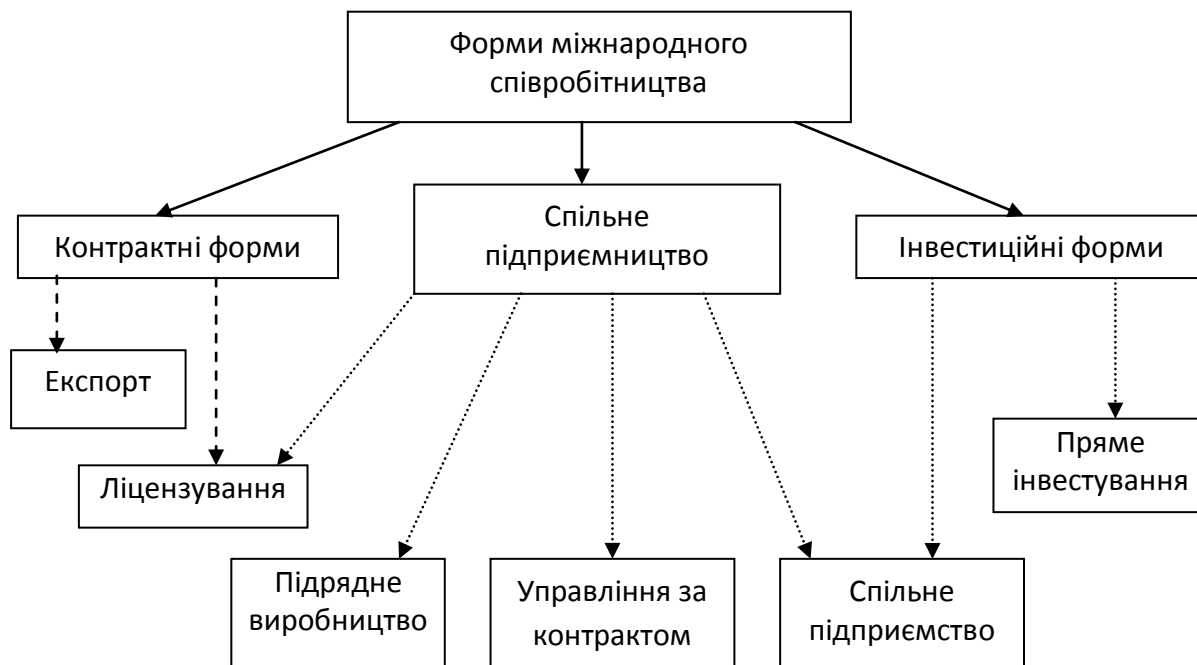

Рис.1.1. Взаємозв'язок форм міжнародного співробітництва

Фактором ефективного розвитку фінансово-економічної співпраці між двома державами є сукупність основних показників зовнішньоекономічної діяльності. Тому варто проаналізувати загальний обсяг зовнішньої торгівлі та темпи приросту експорту й імпорту країн, що розглядаються. У 2008 р. загальний об'єм експорту та імпорту КНР досягнув 2100 млрд. дол. США. Сьогодні Китай входить у трійку світових лідерів за показниками експорту та імпорту товарів і послуг. Також є важливим експортером та імпортером для України. (табл. 1.1.).

Таблиця 1.1.

Найбільші зовнішньоторговельні партнери України у 2007-2010 році (за їх часткою в загальному обсязі експорту та імпорту товарів і послуг України)[6]

Країна	Частка країни в загальному обсязі експорту, %				Країна	Частка країни в загальному обсязі імпорту, %			
	2007	2008	2009	2010		2007	2008	2009	2010
РФ	24,96	25,7	25,8	24,8	РФ	34	29,5	27,5	38
Туреччина	5,2	5,3	5,4	6,1	Німеччина	9,3	9,1	9,2	7
Італія	4,8	5,6	5,6	4,2	Польща	6,3	6,9	7,2	4,1
Німеччина	5,3	3,6	3,3	3,3	Китай	2,9	4,8	5,4	6,8
Китай	1,3	1,8	1,7	2,2					

З цієї таблиці ми можемо зробити висновок, що КНР та Україна мають великі можливості фінансово-економічної діяльності.

Дослідження пріоритетних напрямів економічного співробітництва між КНР та Україною дозволяє зробити наступні висновки. По-перше, структура економіки обох країн взаємодоповнюється у багатьох аспектах: ресурси; капітал, технологія та досвід менеджменту, що є фундаментом подальшого розвитку фінансово-економічного співробітництва. На сьогоднішній день двостороннє економічне співробітництво між Україною та КНР є неефективним і характеризується значною кількістю операцій зустрічної торгівлі, відсутністю брендування та встановлення фінансового партнерства, високим рівнем тенізації діяльності СП, низьким рівнем масштабних прямих інвестицій. Про це свідчить динаміка стану зовнішньої торгівлі між Україною та КНР.

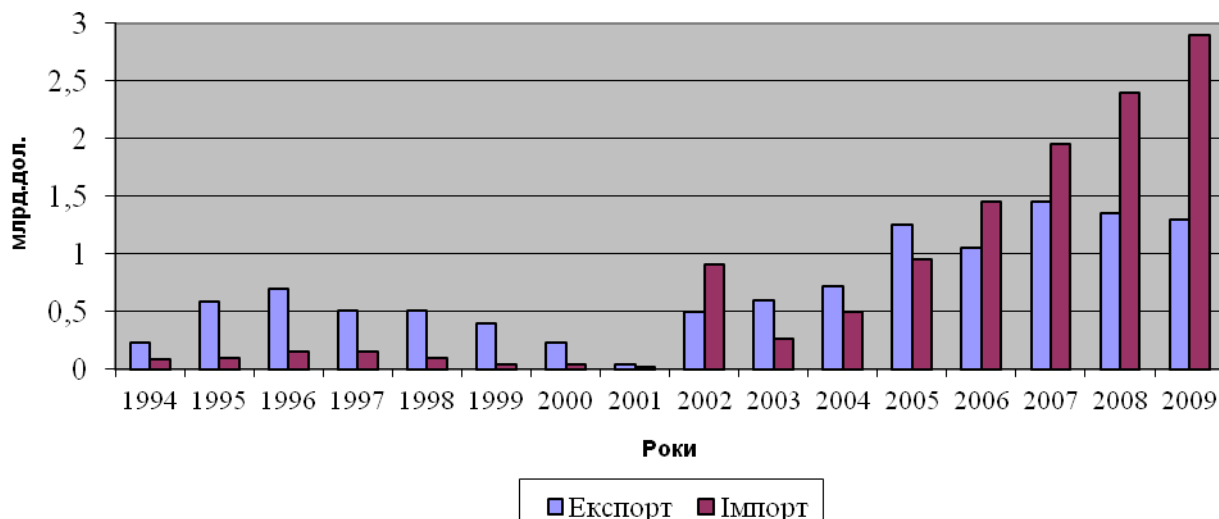

Рис. 2.1 Динаміка стану зовнішньої торгівлі між Україною та КНР в 1994-2009 рр. [5]

Визначення пріоритетних сфер економічного співробітництва між країнами-учасницями є ключовим моментом у процесі підвищення ефективності співробітництва. Важливе значення в цьому аспекті має розроблений автором алгоритм визначення пріоритетних сфер економічного співробітництва між країнами-партнерами, який складається з 6-ти етапів: 1) проведення порівняльного аналізу двох країн-учасниць співробітництва з метою визначення сильних та слабких сторін економіки з точки зору формування конкурентоспроможності; 2) визначення пріоритетних факторів ринкового середовища та їх значимості у формуванні та посиленні міжнародної конкурентоспроможності двох країн-учасниць співробітництва на основі вивчення сильних та слабких сторін їхньої економіки; 3) оцінка впливу результатів (ефективності) двостороннього співробітництва в окремих сферах на підвищення конкурентоспроможності обох країн в залежності від значимості факторів формування та посилення конкурентоспроможності; 4) попереднє обрання галузей пріоритетного значення; 5) визначення ефективності окремих сфер співробітництва шляхом сумування ефективностей на різних рівнях; 6) ранжирування сфер співробітництва за пріоритетністю між розглядуваними країнами за рівнем ефективності співробітництва.

На основі проведеного порівняльного аналізу економіки України та КНР у міжнародному конкурентному середовищі виявлені пріоритетні фактори ринкового середовища у формуванні і посиленні міжнародної конкурентоспроможності для України та КНР. До них доцільно віднести: рівень впровадження інновацій, вдосконалення виробничої структури, забезпечення природними ресурсами та енергією, рівень залежності від ЗЕД, рівень життя населення, забезпечення капіталом.

Застосування зазначеного алгоритму дозволило обґрунтувати пріоритетні сфери економічного співробітництва між Україною та КНР в галузі торгівлі та фінансів, зокрема продукції металургії, хімічної промисловості, механічно-електронної продукції, виробництві текстилю та взуття, пластмасових та чавунних виробів та прямого інвестування, а саме: туризмі, переробці сільськогосподарської продукції, машинобудуванні, металургії.

Трансформаційні перетворення в економіці Китаю і України створили необхідні соціально-економічні, правові умови для становлення та розвитку взаємної торгівлі на нових ринкових засадах. За короткий проміжок часу в обох країнах були ліквідовані – централізоване директивне планування й управління господарством, централізований розподіл товарних ресурсів, державна монополія зовнішньої торгівлі. Ці процеси проходили і проходять в Китаї і Україні по-різному, що характеризує національні особливості розвитку економіки і фінансів, проведення зовнішньоекономічної політики.

Для подальшої трансформації взаємних торговельних відносин України і Китаю необхідно брати до уваги не тільки світовий досвід розширення фінансової діяльності, а й активно розробляти загальнонаціональні концепції довгострокової експортної стратегії. При цьому необхідно взяти до уваги, що стратегічна роль експорту полягає в тому, що він є не тільки інструментом активізації наявних і потенціальних переваг національної економіки у світовому господарстві, а й засобом сприяння виходу країни на шлях стабільного і прискореного якісного економічного зростання з метою подолання соціально-економічного розриву з розвинутими державами.

Трансформація зовнішньоторговельних зв'язків КНР і України, їх активна інтеграція до світової економіки неминуче вимагають формування механізму торгової політики на основі принципів, норм, правил, торговельних звичаїв і практики, яка існує в сучасній міжнародній торгівлі. Розширення міжнародних торговельно-економічних відносин КНР і України, поява нових форм і методів торгівлі між ними, об'єктивно вимагає формування такої системи регулювання обміну товарами та послугами, яка включала б сукупність взаємопов'язаних принципів, норм, правил і процедур впливу на формування товарних структур експорту та імпорту за допомогою політичних, економічних правових та адміністративних інструментів.

З посиленням інтернаціоналізації господарського життя і взаємозалежності держав зовнішньоторговельна та фінансової діяльність із другорядного, додаткового чинника перетворюється в один із основних "локомотивів" розвитку національної економіки за допомогою якого можуть бути вирішені окремі технічні і технологічні задачі, що стоять перед економікою КНР і України; вирішення такого важливого завдання, як структурна перебудова економіки; задоволення за рахунок імпорту потреб у продовольчих і промислових товарах, в медикаментах та медичному устаткуванні. Зовнішня торгівля стає реальним і все більш відчутним фактором відтворювального процесу тощо.

Новітні галузі, які швидко розвиваються в Китаї (космічна, атомна, авіаційна, радіоелектроніка, інформаційна) створюють гарні умови для розширення зовнішньоторговельних зв'язків між КНР та Україною. В зв'язку з цим, Україні, на нинішньому етапі її економічного розвитку, необхідно будувати зовнішньоторговельну стратегію відносно Китаю на основі максимального використання існуючого науково-технічного потенціалу для просування українських технологій на китайський ринок. Експортна орієнтація економіки України вимагає визначення існуючих і потенційних конкурентних переваг українських товаровиробників, а також факторів, що їх формують та механізму реалізації цих переваг.

У перспективі трансформація фінансово-торговельних відносин між Україною і КНР має сприяти збільшенню обсягів оптимізації структури двосторонньої торгівлі. Це передбачає, насамперед, здійснення ряду суттєвих заходів, серед яких важливе місце займає покращення структури двосторонньої торгівлі, розширення сфери фінансово-економічного співробітництва двох країн, інтенсивне просування взаємовигідного співробітництва в галузі високих та нових технологій, підвищення його рівня та якості шляхом збільшення питомої ваги наукомісткої продукції і продукції з високою додатковою вартістю, а також розширення сфери послуг.

Література

1. WTO о развитии мировой торговли в 2005 г. и 2006 г. // БИКИ, 13 мая 2006, №52. – С.1,3. - 5,16.
2. Макогон Ю.В. Глобализация и Украина в мировой экономике / Ю.В. Макогон. – Донецк, Дон НУ, 2004. – 478 с.
3. Международные стратегии экономического развития / под ред. Ю.В. Макогона. – К.: Донецк, ДонНУ, 2001. – 239 с.
4. Седнев В.В. Українсько-китайські відносини: надбання, проблеми, перспективи / В.В. Седнев // Україна-Китай: інформаційно-аналітичне обозрение. – 2002. - №3(5). – С. 33 – 37.
5. Україна-Китай: товарообіг перевищив 6 мільярдів доларів // Голос України, 7 лютого 2010, №22 (4022).
6. <http://ukrstat.gov.ua/>

УДК 331.1:658.3

СОЦИАЛЬНО-ТРУДОВЫЕ КОНФЛИКТЫ И ОСОБЕННОСТИ ИХ УРЕГУЛИРОВАНИЯ

Е.Д. Козлова, Г.А. Савченко

Резюме. В работе рассмотрены основные виды социально-трудовых конфликтов и причины их возникновения. Проведен анализ состояния социально-трудовых отношений на промышленных предприятиях, анализ причин возникающих противоречий и результатов решения их решения.

Ключевые слова: конфликт, социально-трудовой конфликт, трудовой спор

Актуальность. Основные негативные социальные процессы, порожденные реформированием экономики Украины, вызвали к жизни разнообразные коллективные действия протестного характера, которые остро развивались в социально-трудовой сфере между наемными работниками и работодателями. Изучение проблематики трудовых конфликтов на предприятиях представляет не только научный, но и практический интерес, поскольку от ее решения в немалой степени зависит обеспечение социальной стабильности в обществе, регионах, территориальных образованиях. Немаловажное значение при выборе путей урегулирования трудовых